

Situació d'aprenentatge

Títol	La nostra vida i el treball de les cures
Curs (Nivell educatiu)	3r d'ESO
Àrea / Matèria / Àmbit	Ciències socials

DESCRIPCIÓ

El principal objectiu d'aquesta situació d'aprenentatge és posar en relleu la importància dels treballs de les cures, imprescindibles per a la supervivència humana, tal com es va posar de manifest altre cop durant la COVID-19.

Per això és imprescindible aplicar la perspectiva de gènere i explicitar la seva estructura i divisió dels treballs. Les cures formen la part principal dels treballs reproductius, efectuats majoritàriament per les dones. Aquest fet no es vol explicitar des de l'inici de la situació d'aprenentatge, sinó que es pretén que sorgeixi com a conclusió. L'alumnat haurà de treballar en un portafolis personal, que també podrà ser en format digital.

S'han definit 5 tasques, que corresponen a blocs de treball, en els quals hi ha diverses activitats. Es pot trobar més informació en el document [Annexos a la Graella](#).

Preguntes clau: Són imprescindibles els treballs de cura per la supervivència? Per quines raons? Qui els realitza, majoritàriament?

Us plantejem un repte: Farem una investigació per arribar a contestar aquestes preguntes tan importants i al final d'aquesta investigació us proposem fer una exposició per explicar a les altres persones de l'institut el que hem esbrinat. Comencem l'aventura!

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Document de
suport

Competències específiques	Àrea o matèria
Competència específica 2 Indagar i argumentar a partir de problemes socials rellevants, locals i globals, per desenvolupar un pensament crític i respectuós amb les diferències. Això es materialitza en la voluntat de visibilitzar el treball de les cures com a imprescindible per a la supervivència humana, malgrat no ser remunerat.	Ciències socials
Competència específica 8 Analitzar les formes de vida i els fets i fenòmens socials, passats i presents, des de la perspectiva de gènere, i comprometre's en la igualtat d'oportunitats, la participació efectiva i la responsabilitat compartida de totes les persones en la societat i l'entorn, superar estereotips i rebutjar qualsevol forma de discriminació i violència. Es concreta en aquesta SA en l'observació de les diferències en l'ús de l'espai per raó de gènere.	Ciències socials

TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

Competència ciutadana L'alumnat haurà de demostrar competència en tenir consciència de les desigualtats de gènere pel que fa als treballs de cura, mitjançant l'obra artística final.
Competència emprenedora L'alumnat haurà de treballar en grup per organitzar col·lectivament l'exposició final.
Competència personal, social i d'aprendre a aprendre L'alumnat haurà d'implicar-se de manera activa, autònoma i permanent en l'aprenentatge, així com en l'actualització constant dels coneixements i en l'adquisició de noves habilitats. En tot moment es gestionarà el treball en grup tot prioritant l'autoregulació de l'aprenentatge, l'autoconeixement i l'autoestima i el benestar emocional.
Competència digital: L'alumnat haurà d'utilitzar eines i recursos tecnològics per tal de fer una investigació acurada en el marc de les estratègies científiques de la recerca d'informació.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE Què volem que aprengui l'alumnat i per a què? CAPACITAT + SABER + FINALITAT		CRITERIS D'AVUACIÓ Com sabem que ho han après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT	
1	Desenvolupar un pensament crític i respectuós amb les diferències a través de perspectiva de gènere, valoració dels treballs de les cures, també anomenats treballs reproductius, com a imprescindibles per a la supervivència humana.	1	Ser capaç d'analitzar prejudicis propis entorn els treballs de les cures en el seu context més immediat.
		2	Crear una obra plàstica i un microrelat sobre els treballs de les cures que valori la feina feta per les dones al llarg de la història en aquest sentit.
2	Aprendre a aprendre. Sistematitzar l'aprenentatge a través de l'elaboració d'un portafolis.	3	Elaborar un portafolis on recollir tot el progrés de la SA al llarg de les diferents sessions i seguint les instruccions del seu desenvolupament.
3	Analitzar les formes de vida i els fets i fenòmens socials, des de la perspectiva de gènere. A través d'un estudi de camp fer una observació de l'ús diferencial de l'espai per raó de gènere.	4	Fer un treball de camp sistemàtic amb una fitxa d'observació i un itinerari sobre l'ús diferencial de l'espai per raó de gènere en el seu context més immediat.

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	Àrea o matèria
1	Tecnologies de la informació i societat del coneixement. - Introducció als objectius i estratègies de les ciències socials i ús dels seus procediments, termes i conceptes en la formació de persones amb capacitat crítica.	Ciències socials
2	Concentració i distribució de la riquesa. - Representació i maneres de percebre la desigualtat.	Ciències socials
3	Igualtat de gènere.	Ciències socials

	- Qüestionament dels rols de gènere i la seva manifestació en tots els àmbits de la societat i la cultura, inclòs l'entorn escolar.	
4	Les persones invisibilitzades de la història. - Conscienciació sobre la marginació, segregació, control i submissió de les dones, els esclaus i altres col·lectius en la història de la humanitat.	Ciències socials

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Estratègies metodològiques: situació d'aprenentatge des d'ABP. Treball cooperatiu. Protagonisme de l'alumnat en l'adquisició de les competències, amb l'elaboració d'un producte final.

Agrupaments: grups de 4 alumnes.

Materials: fotocòpies. Per la darrera sessió: material de plàstica: Fulls en blanc, tisores, pintures, plastilina, materials de rebuig aportats per l'alumnat que reflecteixin els treballs domèstics.

Aquesta SA necessitarà d'un portafolis, eina molt vàlida per enregistrar l'aprenentatge. Es pot emprar en format paper o en format digital.

Espais: Aula ordinària. Sortida a l'entorn. Passadís o vestíbul de l'institut per mostrar l'exposició final.

ACTIVITATS D'APRENTATGE I D'AVUACIÓ

	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
--	--	---------------

Activitats inicials Què en sabem?	<u>Tasca 1</u> Comencem la situació d'aprenentatge sense explicar gaire què és el que farem exactament, per tal de no influir en les seves idees prèvies sobre el tema. Proposem a l'alumnat que contesti un qüestionari per conèixer tot allò que saben sobre el tema que tractarem. Aquest qüestionari d'inici serà individual. Activitat 1 <u>Qüestionari individual Què sabem sobre les cures?</u> Caldrà que l'alumnat reflexioni individualment sobre què és el treball domèstic, (en un full o bé en format digital) Aquest qüestionari s'hauria de fer en 10 minuts. Activitat 2 Un cop acabat el qüestionari, l'alumnat s'agruparà en parelles lliurement i contestaran un altre qüestionari per reflexionar conjuntament. Aquest treball en parelles hauria de durar també uns 10 minuts . A continuació es posarà en comú les reflexions de tot l'alumnat del grup. La persona docent s'encarregarà d'anar comentant i apuntant a la pissarra les conclusions grupals (20 minuts). La professora o professor explicarà al grup què treballaran en aquesta Situació d'aprenentatge així com quin serà el repte i les preguntes claus: Són imprescindibles els treballs de cura per a la supervivència? Per quines raons? Qui els fa, majoritàriament? També serà el moment de plantejar quin serà el producte final: Fer una exposició amb obres plàstiques seves que mitjançant l'expressió artística puguin explicar les seves conclusions al respecte i un microrelat. També s'explicaran els criteris d'avaluació i el material necessari per treballar (ordinador i portafolis en paper o com a document, segons es decideixi). Aquesta explicació de la presentació de la SA hauria de durar uns 10 minuts. Per acabar la sessió, cada alumne/a, de forma individual, haurà d'explicar les seves reflexions i conclusions al portafolis (que ja haurem decidit si és digital o en paper).	1 sessió
---	--	-----------------

	Tasca 2 Comencem la sessió dedicant uns 5 minuts a recordar el que vam treballar a la sessió anterior. Per això farem servir el portafolis. Activitat 1 Reflexió sobre la invisibilitat del treball de les cures. L'alumnat s'organitzarà en grups de quatre persones Es recomana que els grups de quatre es facin a partir de dues parelles que l'alumnat ja haurà escollit lliurement a la sessió anterior. D'aquesta manera, la persona docent podrà garantir que els grups siguin el més diversos possibles pel que fa a gènere, procedència ètnica o actitud acadèmica. Aquests grups seran fixes durant tota la SA. La persona docent repartirà a cada grup un full amb frases que tenen a veure amb els treballs de cura. Es tracta d'un seguit de tòpics sobre la invisibilització del treball domèstic, i caldrà que en petit grup els comentin i arribin a la conclusió raonada sobre si són certs o no. Un cop feta la reflexió en petit grup, caldrà posar-ho en comú en el grup classe. Temps de reflexió en petit grup: 30 minuts Temps de posta en comú: 15 minuts. Finalment caldrà que cada alumne/a treballi, de forma individual, en el seu portafolis, l'exposició de les conclusions de la sessió (10 minuts).	1 sessió
--	--	----------

Activitats d'estructuració Què hem après?	Continuem amb la Tasca 3 Activitat 3 La persona docent demanarà al grup que apuntin en pòsits a la pissarra coses que van aprendre a la sortida, idees noves, sensacions, problemes que van tenir..., en definitiva tot allò que vulguin comunicar sobre la sortida (5 minuts). El professor/a comentarà totes les notes i proposarà estudiar amb deteniment tot allò que van apuntar en la seva observació de cada espai de l'itinerari. La proposta consisteix en desenvolupar les diferents activitats d'aprenentatge per tal de reconstruir-ne de nous (5 minuts). Per fer això cada grup contestarà el qüestionari per arribar a unes conclusions (20 minuts). Cada grup escollirà una persona portaveu que llegirà les conclusions del seu grup. La professora o professor s'encarregarà d'apuntar a la pissarra totes les aportacions (20 minuts). Per acabar la sessió cada alumne/a escriurà en el seu portafolis les seves pròpies conclusions amb arguments raonats. haurà de contestar la següent pregunta: existeix una divisió per raó de gènere a l'espai públic? (10 minuts). Per avaluar la tasca, el professorat revisarà els portafolis i llegirà les redaccions i les fitxes per fer un seguiment, segons la graella que hi ha al document enllaçat.	1 sessió
---	---	----------

Activitats d'aplicació Apliquem el que hem après	<u>Tasca 4</u> Al principi de la sessió cal recordar l'ús del portafolis. La persona docent recorda les preguntes inicials en veu alta: Les feines de cura són imprescindibles per la nostra vida? Qui les fa? També planteja que, després d'haver reflexionat sobre l'ús de l'espai públic amb perspectiva de gènere ja estan preparats i preparades per a l'elaboració de productes d'expressió artística de creació pròpia, que seran l'aplicació del què han après. Les pautes seran les següents: 1.- En primer lloc, dissenyem i elaborem una obra per grup. Haureu de trobar un objecte quotidià de treball reproductiu i reelaborar-lo fins a fer una escultura o collage, o bé dissenyar-lo amb materials de rebuig. El següent pas serà preparar l'exposició a l'aula, i exposar-lo. 2.- Redactar un microrelat que reflecteixi la importància del treball de les cures, i que expliqui la vostra creació plàstica. No podrà tenir més de 4.000 caràcters amb espais. Un cop lliurats i corregits per la persona docent caldrà fer una exposició a l'aula. Si és possible, que la puguin visitar alumnes d'altres grups-classe i/o famílies. El nostre alumnat ha de poder relatar quin és el sentit de la seva obra, relacionat amb la importància del treball de les cures. La tasca s'avaluarà amb una <u>rúbrica</u> enllaçada en el document de la tasca. En les tasques 3 i 4 s'hi han inclòs graelles d'avaluació.	2 sessions
--	--	-------------------

Activitats d'avaluació	Tasca 5 Activitat d'avaluació individual. Aquesta és l'activitat central d'autoavaluació de l'alumnat envers les seves creences inicials. Activitat 1: Qüestiona't Es presentarà un qüestionari idèntic al que van emplenar per activar les idees prèvies, per ser conscients de si han canviat o no les percepcions que tenien abans de començar la SA. - Es posaran en comú quins són els canvis entre un i altre qüestionari. - L'alumnat farà una graella d'autoavaluació. Aquesta és una activitat d'avaluació sobre les percepcions prèvies. Inclou graella d'autoavaluació i d'observació per part de la persona docent. Activitat 2: Autoavaluació L'avaluació de cadascun de l'alumnat es farà en funció de la implicació en el treball individual com en el treball grupal. Recordeu a l'alumnat la importància de ser honestes i honestos a l'hora de fer una autoavaluació. Activitat 3: Reflexió sobre l'autoaprenentatge Poseu l'alumnat en un cercle, asseguts i assegudes sense les taules al davant. En veu alta, l'alumnat explicarà com s'ha sentit i què creu que han après en aquesta SA, i si hi ha propostes de millora.	1 sessió
-------------------------------	--	----------

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN ELS VECTORS EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENTATGE

1. **Aprenentatges competencials.** Situació d'aprenentatge, profund i funcional.
2. **Perspectiva de gènere.** Específicament: sensibilització sobre el treball de les dones.

3. **Universalitat del currículum.** Atenció a totes les diversitats i persones participants en el projecte.
4. **Qualitat de l'educació de les llengües.** Relacionar-nos amb els altres en un context intercultural.
5. **Ciutadania democràtica i consciència global.** Corresponsabilitat en el treball de les cures.
6. **Benestar emocional.** Es té en compte el benestar amb si mateix i mateixa, la comunitat d'origen i l'entorn.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS

El grup cooperatiu és una font d'atenció a la diversitat entre iguals, sempre tutoritzats per docents.

Dèficits visuals, treballar dins del grup cooperatiu.

Diversitats lingüístiques o nouvingudes: Acompanyament individual per part de les docents. Tutoria entre iguals.